

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyně Mgr. Lucíí Trejbalovou ve věci

žalobkyně: XX, nar. X
bytem X

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 1. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 1. 2021, č. j. X, se zrušuje pro vady řízení a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Žaloba

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhá přezkoumání napadeného rozhodnutí, kterým byly zamítnuty její námitky a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2020, č. j. X, jímž byl žalobkyni podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, odňat invalidní důchod.
2. Žalobkyně poukázala na to, že v témže roce, kdy jí byl invalidní důchod odebrán, jí byl rozhodnutím žalované ze dne 21. 4. 2020 přiznán invalidní důchod pro invaliditu I. stupně. Namítala, že posudkový lékař přijal posudkový závěr, aniž by podrobněji zkoumal její zdravotní stav, na jednání nebyla přiznána. Kvůli psychické poruše a genetickému zatížení, na základě dalšího posttraumatu s půlroční pracovní neschopností, není schopna uplatnit dosavadní kvalifikaci, nemůže vykonávat pracovní činnost pro celoživotní podvýživu a vrozenou vadu kostry. Ačkoli v předchozím posudku stojí, že není předpoklad oduznání invalidity pro těžkou vývojovou psychickou i fyzickou vadu, byl invalidní důchod odňat. Obvodní i závodní lékaři žalobkyni vystavují zákaz výkonu práce, povolen má pouze snížený měsíční úvazek dle aktuálního stavu. Psychiatr diagnostikoval emočně nestabilní poruchu, dle testů 81 – 100 % poruchu osobnosti s přidruženými obtížemi, poruchu přizpůsobení, chování, posttraumatickou stresovou poruchu, úzkostné poruchy s trvalými neurovegetativními symptomy třesu, chvění pro značnou úzkost a celoživotní depresivní poruchu.
3. Žalobkyně dále popisovala vývoj psychické poruchy od útlého věku. Z uvedených důvodů má potřebu spánku dvakrát denně, nemůže pečovat o domácnost a osobní hygienu. Lékaře navštěvuje každé 2 měsíce s trvalou medikací. Po psychickém kolapsu v srpnu 2019 u ní došlo ke zhoršení celoživotních obtíží, po ukončení pracovní neschopnosti přiznáním invalidity je schopna práce vrátne při sníženém úvazku denně i měsíčně.
4. Posudkový lékař nehodnotil celkovou výkonnost a schopnost vykonávat denní aktivity vzhledem k položce 7, kapitoly V., přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., Jak plyne z lékařské dokumentace, žalobkyně trpí postižením uvedeným v položce 7b, a to středně těžkou poruchou osobnosti, má emočně nestabilní poruchu osobnosti s dlouhodobými maladaptivními projevy celoživotně. Posudkový lékař rovněž nezhodnotil, že došlo k dekompenzaci psychického stavu, zhoršení zdravotního stavu bylo důvodem podání žádosti o změnu stupně invalidity. Žalobkyně odkazovala na lékařskou dokumentaci praktického lékaře MUDr. X a odborné psychiatrické nálezy MUDr. X a MUDr. X.
5. Na celkovou výkonnost a pracovní schopnost mají kromě poruch osobnosti vliv i další zdravotní obtíže, a to bolesti zad, krční páteře pro vrozenou vadu kostry. Protože žalobkyně nemůže využívat dosavadní vzdělání, její zdravotní stav odpovídá horní hranici rozmezí poklesu pracovní schopnosti dle položky 7b, kapitoly V., v rozsahu 45 %, a tedy invaliditě I. stupně. Žalobkyně odkazovala na ortopedický nález a RTG vyšetření, navrhovala výslech účastníků řízení.
6. Z uvedených důvodů bylo podle rozhodnutí žalované vydáno na základě nedostatečně zjištěného stavu, po extrémně krátkém časovém období 4,5 měsíce po přiznání invalidního důchodu, ačkoli poruchy osobnosti jsou trvalé, jak uvádí posudek ze dne 21. 1. 2020.
7. Žalobkyně navrhovala, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a žalobkyni přiznal náhradu nákladů řízení.

II. Vyjádření žalované

8. V písemném vyjádření k žalobě žalovaná konstatovala, že napadené rozhodnutí vydala na základě lékařského posudku ze dne 16. 12. 2020, dle kterého se u žalobkyně jedná o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 20 %. Tento posudek, jakož i posudek vypracovaný lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení Liberec (dále jen „OSSZ“), považuje žalovaná za objektivní. S ohledem na námitky žalobkyně žalovaná navrhovala provést důkaz posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „posudková komise“)

III. Zjištění ze správního spisu

9. Z předloženého správního spisu soud zjistil tyto rozhodné skutečnosti:
10. Rozhodnutím žalované ze dne 25. 4. 2020 byl žalobkyni podle § 38 písm. a) zákona o důchodovém pojištění přiznán invalidní důchod od 23. 2. 2020 pro invaliditu I. stupně, a to na základě posudku OSSZ ze dne 23. 1. 2020, podle něhož pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně činil 45 %.
11. Dne 12. 8. 2020 žalobkyně požádala o změnu invalidního důchodu. Dne 22. 9. 2020 byla u žalobkyně provedena prohlídka zdravotního stavu posudkovým lékařem OSSZ. Podle posudku o invaliditě ze dne 22. 9. 2020 není žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 o důchodovém pojištění, neboť její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %, neboť zdravotní postižení žalobkyně bylo hodnoceno podle kapitoly V., položka 7a vyhlášky č. 359/2009 Sb., pro které se stanoví míra poklesu pracovní schopnosti 10 %, a s přihlédnutím k dalším postižením zdravotního stavu byla tato hodnota zvýšena o 10 % na celkových 20 %.
12. S ohledem na závěry zmíněného posudku OSSZ vydala žalovaná dne 14. 10. 2020 podle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění rozhodnutí, kterým od 24. 11. 2020 žalobkyni odňala invalidní důchod.
13. Proti uvedenému rozhodnutí se žalobkyně bránila námitkami. Nesouhlasila se závěry posudku, odvolávala se především na posudek ze dne 23. 1. 2020 o invaliditě, s dobou platnosti posudku trvale.
14. V řízení o námitkách nechala žalovaná vypracovat posudek lékařské posudkové služby žalované. Dne 16. 12. 2020 proběhlo posouzení v nepřítomnosti žalobkyně, na základě shromážděné lékařské dokumentace. Lékařská posudková služba žalované konstatovala, že zdravotní stav žalobkyně odpovídá obsahu kapitoly V., položka 7a přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s mírou poklesu pracovní schopnosti 10 %, neboť se jedná o poruchu osobnosti – lehké postižení. Bylo využito možnosti navýšení procentní míry poklesu pracovní schopnosti o 10 % pro vliv dalšího onemocnění na pracovní schopnost na celkový pokles 20 %.
15. Ze závěru tohoto posudku žalovaná vyšla při vydání žalobou napadeného rozhodnutí, kterým námitky žalobkyně podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.

IV. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadeného rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ř. s.“), v rozsahu a z hlediska námitek žalobkyně, které se týkaly nesprávného posouzení zdravotního stavu a určení míry poklesu pracovní schopnosti, při tom byl
17. soud vázán skutkovým i právním stavem v době rozhodování správního orgánu, v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 ř. s.
18. Předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí žalované o nároku žalobkyně na invalidní důchod. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle § 39 odst. 2 citovaného zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce pokles za a) nejméně o 35 %, avšak nejvíc o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně, za b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně, za c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně. Způsob posouzení pracovní schopnosti obsahuje § 39 odst. 3 až 8 zákona o důchodovém pojištění a prováděcí vyhláška č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity.
19. Protože se námitky žalobkyně soustředily do posouzení jejího zdravotního stavu, doplnil soud posouzení zdravotního posudkem posudkové komise, pracoviště Ústí nad Labem, v souladu s § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, dle kterého posudkové komise posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového zabezpečení.
20. V průběhu ústního jednání, které se konalo v nepřítomnosti žalované, setrvala žalobkyně na žalobě. Znovu vylíčila skutečnosti, pro které nesouhlasí s odnětím invalidního důchodu, odkazovala zejména na závěry posudku OSSZ z ledna 2020, na jehož základě jí byl invalidní důchod přiznán a který uváděl, že se jedná o stav trvalý, kdy nebyly ani naplánovány další kontrolní prohlídky.
21. Soud provedl dokazování protokolem o jednání posudkové komise ze dne 26. 1. 2021 a posudkem posudkové komise z téhož dne. Žalobkyně netrvala na důkazních návrzích. Ke svým subjektivním potížím se vyjadřovala v žalobě a také před posudkovou komisí, soud proto sám neshledal potřebu dokazování doplnit o účastnický výsledek. Žalobkyní označenou lékařskou dokumentaci a odborné nálezy měla k dispozici posudková komise a staly se podkladem pro vypracování posudku.
22. Posudková komise v posudku ze dne 21. 6. 2021 konstatovala, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, neboť šlo o invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona, z důvodu poklesu pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu o 35 %. Jako dominující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu posudková komise označila emočně nestabilní poruchu osobnosti – impulzivní typ, charakterizovanou emoční nestálostí s nedostatečnou kontrolou impulzivity, se zřetelnou tendencí jednat neočekávaně a bez uvážení následků, se zřetelnou tendencí k nesnášenlivému chování a konfliktům ostatními, s nestálou a nevypočitatelnou náladou. Zdravotní postižení bylo kvalifikováno dle kapitoly V., položka 7b přílohy č. 1 k vyhlášce č. 359/2009 Sb., s mírou poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 20 – 45 %. Střední hranici posudková komise použila s ohledem k ostatním komorbiditám. Současně konstatovala, že pro použití horní hranice rozmezí a § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky již není objektivní

důvod.

23. Provedené důkazy soud hodnotil podle § 77 odst. 2 s. ř. s. Při hodnocení posudku posudkové komise soud zjišťuje, zda byla během posudkového řízení dodržena příslušná zákonná ustanovení upravující činnost posudkové komise a náležitosti posudku, posudek hodnotí z hlediska jeho úplnosti, objektivnosti a přesvědčivosti. Pokud soud neshledá žádné skutečnosti posudkový závěr zpochybňující, respektuje jeho závěr o hodnotě míry poklesu pracovní schopnosti, neboť sám nedisponuje pravomocí hodnotit zdravotní stav posuzovaného a stupeň invalidity.
24. V souzeném případě posudková komise vypracovala posudek v řádném složení, žalobkyně byla jednání posudkové komise přítomna a při jednání vyšetřena odbornou lékařkou z oboru psychiatrie. Žalobkyně měla při jednání možnost vyjádřit se ke svým subjektivním potížím. Přítomnost odborné lékařky z uvedeného oboru byla zvolena s ohledem na to, jaká rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla určena při předchozím posouzení posudkovými lékaři OSSZ a žalované.
25. Soud ověřil, že posudková komise měla pro posouzení zdravotního stavu dostatek podkladů. Vycházela ze spisové dokumentace OSSZ i žalované a zdravotní dokumentace praktického lékaře MUDr. X a na základě výsledků vlastního prošetření při jednání posudkové komise. Přihlédla rovněž k lékařským zprávám, které žalobkyně přiložila k žalobě, včetně zprávy MUDr. X, psychiatricky, ze dne 11. 11. 2020. Při jednání posudkové komise žalobkyně předložila další zprávu MUDr. X ze dne 16. 6. 2021, k jejímž výsledkům rovněž přihlédla. Posudková komise vycházela i ze starších nálezů, a to ortopedického nálezu MUDr. X ze dne 12. 8. 2020 a psychologického nálezu PhDr. X ze dne 18. 11. 2019.
26. V posudku je vysvětleno, že zjištěné postižení zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a v jakém rozsahu v jeho důsledku poklesla pracovní schopnost žalobkyně, a to v souladu s vyhláškou o posuzování invalidity. Žádná z lékařských zpráv zmiňovaných žalobkyní nevyvrací, že by byla rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu určena nesprávně, či že by zdravotní postižení neodpovídalo zařazení dle kapitoly V., položka 7b, přílohy č. 1 k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Naopak shodného zařazení psychického onemocnění – poruchy osobnosti dle položky 7b uvedené kapitoly se žalobkyně v žalobě dovolávala s tím, že se jedná o středně těžké zdravotní postižení. S tímto hodnocením závažnosti poruchy osobnosti se posudková komise ztotožnila. Posudková komise podle přesvědčení soudu dostatečně vysvětlila, že stanovila míru poklesu pracovní schopnosti na střední hranici procentního rozpětí stanoveného pro příslušnou položku pro opakované dekompenzace, stavy s podstatným narušením pracovního a společenského fungování. Současně již v rámci stanovení procentní míry poklesu pracovní schopnosti přihlédla k ostatním onemocněním s vlivem na pokles pracovní schopnosti žalobkyně. Současně uvedla, že z důvodu přihlédnutí k těmto onemocněním v rámci stanovení procentní míry schopnosti již nebyl důvod k dalšímu navýšení na horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti, či navýšení ve smyslu § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky. Soud opakuje, že posouzení zdravotního stavu žalobkyně dle příslušného ustanovení vyhlášky, to znamená zhodnocení zdravotního stavu, určení rozhodujícího zdravotního postižení a přepočet procentní míry poklesu pracovní schopnosti, sám neuvádí, protože jde o typ odborné úvahy, kterou soud, jenž nedisponuje potřebnými medicinskými znalostmi z oboru posudkového lékařství, nečiní sám, ale vychází z důkazu posudkem příslušné posudkové komise. Soud dodává, že výslednou

procentní míru poklesu pracovní schopnosti dle posudku posudkové komise nelze zcela porovnávat s výsledky posudku OSSZ ze dne 24. 1. 2020, na jehož podkladě byly žalobkyni invalidita přiznána. Nyní bylo zdravotní postižení žalobkyně posouzeno jako porucha osobnosti dle položky 7, kapitoly V., přílohy č. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., s ohledem na výsledky předložených odborných psychiatrických nálezů, nikoli dle položky 5 jako v minulosti.

27. Soud tedy konstatuje, že v projednávaném případě byl zákonným způsobem zjištěn pokles pracovní schopnosti žalobkyně o 35 % k datu vydání napadeného rozhodnutí. Pokud žalovaná vycházela z posudku OSSZ a posudku vlastní lékařské posudkové služby, které dospěly k nesprávnému závěru o poklesu pracovní schopnosti žalobkyně pouze o 20 %, vycházela z nesprávně zjištěného skutkového stavu.

V. Závěr a náklady řízení

28. Soud napadené rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení v souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s.
29. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. platí, že pokud soud zruší rozhodnutí správního orgánu, je správní orgán v dalším řízení vázán vysloveným právním názorem soudu. Bude proto na žalované, aby ve věci znovu rozhodla, přičemž bude vycházet z toho, že žalobkyně byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu I. stupně.
30. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
31. V uvedené věci byla úspěšná žalobkyně, náhradu nákladů řízení nakonec nežádala, soud proto vyslovil, že žádný z účastníků řízení nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li

stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 12. srpen 2021

Mgr. Lucie Trejbalová
samosoudkyně